

фактичних витрат за минулий період.

Важливе значення для формування кошторисів має поділ витрат підрозділів на прямі та непрямі. Об'єктом формування прямих витрат є певний вид продукції, а непрямих — сам підрозділ (центр відповідальності) [2].

Оскільки кошторис виробництва є плановим розрахунком витрат на всі потреби підприємства, що займається виробничою діяльністю, за певний проміжок часу (як правило, рік), то такий кошторис дає можливість визначити потреби підприємства у кожному виді ресурсів (сировині, матеріалах, фонді заробітної плати тощо).

Для планування видатків першочерговим завданням є визначення показників діяльності підприємства та використання таких показників для визначення витрат. Ці витрати відображаються в кошторисі підприємства, що зумовлює актуальність проблеми, пов'язаної з раціональним плануванням видатків на виконання основних функцій підприємства.

Кошториси витрат підрозділів розробляються на основі їх виробничих програм, норм витрат ресурсів. Варто наголосити, що за умов нестабільної виробничо-збутової діяльності підприємства для виробничих підрозділів основного виробництва доцільно встановлювати кошториси витрат на виконання окремих замовлень (угод), а нормативи витрат — на одиницю обсягу виробництва продукції (робіт, послуг).

Отже, серед усіх зазначених форм складання кошторисів витрат виробництва, домінуючою є методика постатейної структури кошторисів. За кожною статтею підсумовуються поелементні витрати з додаванням вартості послуг інших підрозділів і сторонніх організацій. Окремі елементи витрат обчислюються на основі відповідних специфікацій, нормативів і лімітів, установлених відділами і службами центрального апарату управління. Оскільки зазначені витрати в межах даної виробничої і організаційної структури є постійними й досить стабільними у часі, то на практиці їх планова величина здебільшого визначається певним коригуванням фактичного рівня за минулий (звітний) період.

Література:

1. Постанова «Про Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги щодо виконання кошторисів доходів і видатків бюджетних установ та організацій» від 9 січня 2000 р. – №17.

2. Богацька Н. М. Кошторис витрат виробництва та методика його складання / Н. М. Богацька, Ю. О. Матюха // Економічні науки. – 2007. – Випуск №2. – С. 54-58.

Дудка А.С.,

студ. гр. 42 –ЕП,

Первомайський політехнічний інститут НУК імені адмірала Макарова.

Науковий керівник – Гришина Л.О.,

к.е.н, доцент кафедри «Економіки та організації виробництва»

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Економічний потенціал підприємства є основою для здійснення виробничого процесу та реалізації його основної мети – задоволення частки потреб суспільства у продукції, яку воно споживає, на більш вигідних умовах, ніж це здійснюють його конкуренти. Тому об'єктивна комплексна, інтегральна оцінка економічного потенціалу підприємства, яка врахувала б всі можливості та обмеження, що не дозволяють

використовувати їх максимально, є досить суттєвим і актуальним завданням.

В умовах соціально-економічної трансформації формування та використання економічного потенціалу підприємства значною мірою залежить від впливу факторів ринкового середовища. За таких умов характер взаємозв'язків між складовими потенціалу як і величина та вектори їх впливу на ефективність використання економічного потенціалу підприємства можуть бути різними. [2, с.112].

Потенціал підприємства включає дві складові:

- 1) об'єктивна складова, яка пов'язана з матеріально-речовинною та особливою формою потенціалу підприємства;
- 2) суб'єктивна складова, яка пов'язана із суспільною формою їх виявлення і становить передумову раціонального споживання об'єктивних складових.

Аналіз вивчення наукових праць з проблем формування потенціалу показав, що головна складність аналізу процесів формування потенціалу підприємства полягає в необхідності дослідження всіх структурних елементів у взаємозв'язку та динаміці.

Оцінка економічного потенціалу підприємства ґрунтується на загальній величині економічних ресурсів, якими володіє і розпоряджається підприємство, та економічних результатів від їх раціонального використання.

Невід'ємною складовою оцінки економічного потенціалу підприємства є урахування екологічних чинників шляхом встановлення економічних наслідків їх впливу на елементи економічного потенціалу, що проявляються як зміни якісних та кількісних характеристик економічних ресурсів.

Необхідність оцінки потенціалу підприємства завжди зв'язана з його місією і завданням, і обумовлена такими причинами, як:

- визначення найбільш перспективних напрямів діяльності підприємства для забезпечення їх ресурсами в умовах дефіциту останніх;
- розробка стратегії досягнення поставлених цілей і програм;
- оцінка доцільності інвестиційних рішень;
- забезпечення стабільного економічного розвитку в складних умовах зовнішнього середовища. [1, с.25].

Отже, в сучасних умовах господарювання активізація діяльності підприємства неможливе без формування, оцінки ефективного використання кожного елементу його економічного потенціалу. Кожний елемент економічного потенціалу промислового підприємства має специфічні особливості у розробці методики оцінки.

Література:

1. Струмилин С.Г. К вопросу об изменении народного благосостояния // Вопросы статистики. – 1954 - №5. – С.12-28
2. Федонін О.С., Репіна І.М, Олексик О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч.посібник. – К.:КНЕУ, 2004. – 136 с.